

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@repate.hu

🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/ 418 /2016/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

184/2017. (VII. 27.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2016. október 10-én előterjesztett **panaszát** a 2017. július 27-én megtartott zárt ülésén – a távollévő dr. Wildner Domonkos előadó testületi tag írásbeli előterjesztése nyomán – hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést fogantató szerv – [...] Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem történt, valamint alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

H. T. 2016. október 10-én postai úton terjesztett elő panaszt a vele szemben 2016. szeptember 19-én fogantatott rendőri intézkedéssel kapcsolatban.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy 2016. szeptember 19-én fogantatottak vele szemben rendőri intézkedést. A panaszos egyedülálló férfi, N. települési lakos, rokkantsági ellátott. Havi jövedelme 30.000 forint, 50 éve kérekpározik. Többszörösen műtött, több orvosságot szed, napi háromszori ételemre van szüksége, rezsit fizet. Kölcsönből pótolja a kiadásait, ennie kellene. Családi problémáiból és betegségéből adódóan stresszben és nyugtalanságban él. Alkalmanként fogyaszt alkoholt – idegcsillapítóként – mivel anyagi helyzete nem teszi lehetővé, hogy minden nap, állandóan „haloo-részeg” legyen. Műtétei miatt – gerinc, szem, fül, egyensúly zavar, végbélsipoly, végbéltályog, pelenkaviseles, isiász, reuma – csak biciklivel tud közlekedni. Gyalogolni – főleg hosszú távon – nem tud.

Már 2015-ben is volt 2-3 példa, hogy – jogosan? – megszondázták, megbüntették. Ám a 2016-os évben „ráhúztak”, mintha csak ő biciklizne a településen. 20-20.000 forintos bírságokat szabtak ki a rendőrök. A 30.000 forintos nyugdíjához képest. A panaszos szerint nem közlekedett „kigyómenetben”. Véleménye szerint ez túlzás. Állítólag biciklisek 1-2 fröccsöt, 1-2 sört fogyaszthatnak, pláne ebéd, vagy vacsora után. Ha a panaszos nem fúj szondát, beviszik K. településre, vérvételre 30.000 forintért. Viszont a településére nem szállítják vissza se éjjel, se nappal, akár van pénze buszra, akár nincs. A panaszos nem érti, milyen dolog ez. Véleménye szerint megalázás, meggyalázás emberi mivoltában. Nem érti, mi ez a terror. Börtön 5-10-20.000 forintért? A panaszos életében csak kívülről

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

látott börtönt. Máskülönbet betegségei és műtétei miatt fogyatékos személy lett. A panaszos kéri ügye megértését, a Testület közbenjárását, ügye méltányos kezelését.

II.

A Testület a panasz alapos kivizsgálása, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az illetékes rendőri szervtől, valamint kérte az ügygel kapcsolatos rendőrségi dokumentumok és a konkrét kérdésekkel kapcsolatos rendőrségi álláspont megküldését. A rendelkezésre bocsátott iratokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatóak.

1) Sz. T. r. főörzsörmester és K. J. c. r. törzsszázlós 2016. szeptember 19-én készítettek jelentést az előállítás végrehajtásáról. 2016. szeptember 19-én 19 óra 44 perckor a panaszossal szemben az 1994. évi XXXIV. törvény a Rendőrségről (továbbiakban: Rtv.) 29. § . bekezdés (1) szerint igazoltatást, a 31. § 1. bekezdése szerint személyi szabadságában korlátozott személy átvizsgálása, és a 33. § 2. bekezdés /c/ pont szerinti vérvétel, mintavétel elvégzéséhez történő előállítás került alkalmazásra. Az intézkedés alá vonás indoka a panaszos szemmel láthatóan ittas állapotban történő kerékpárral való közlekedése volt, nem tudott egyenesen haladni. A panaszossal szemben Drager Alcotest 6820 típusú alkoholszondát alkalmaztak 19 óra 44 perckor, mely során 0.80 mg/l légalkohol mértéket fűjt. A panaszost ezt követően N. Rendőrsre előállították hiteles eszközzel történő légalkohol mintavételre, mely során 19 óra 59 perckor 0.86 mg/l értéket fűjt a Drager Alcotest 7110H készüléken.

2) Sz. T. r. főörzsörmester és K. J. c. r. törzsszázlós 2016. szeptember 21-én készült jelentésükben – biztonsági intézkedés végrehajtásáról – előadták, hogy 2016. szeptember 19-én 20 óra 30 perckor a panaszossal szemben az Rtv. 29. § 1. bekezdés (1) alapján igazoltatást és az Rtv. 37. § d) pont szerinti biztonsági intézkedést – az élet vagy testi épség védelme érdekében – fogatosítottak. Az intézkedés során kényszerítő eszközt nem alkalmaztak.

Az intézkedés alapjául az szolgált, hogy a panaszos szemmel láthatóan erősen ittas állapotban volt, járását a bizonytalanság és a koordinálatlanság jellemezte. A fentiekre tekintettel – a személy testi épségét, egészségét megóvva – otthonába szállították az intézkedő rendőrök.

3) V. G. K. r. százados parancsnoki kivizsgálása szerint az alkalmazott intézkedések jogszerűek, szakszerűek és arányosak voltak.

4) Az intézkedés alapjául szolgáló cselekmény kapcsán készült feljelentés – szabálysértési ügyben – szerint a panaszost, az általa elkövetett KRESZ 4. § (1.) bekezdés b. pontjába ütköző szabálysértés elkövetése miatt a korábbiakban ismertetett tényállás alapján kezdeményezték az intézkedő rendőrök a panaszos ellen szabálysértési eljárást.

A hiteles légalkohol mérésről készült jegyzőkönyvet – hiteles elektromos légalkohol mérő berendezéssel végzett ellenőrzésről – a rendőrök csatolták a feljelentéshez. A jegyzőkönyv adatai megegyeznek a rendőri iratokban szereplő adatokkal.

5) Dr. H. A. r. alezredes 2016. november 15-én készült kapitányságvezetői átiratában a Testület tanácsadója által feltett kérdésekre az alábbi válaszokat adta.

A közlekedésrendészeti intézkedés célja az volt, hogy a közúti közlekedésben résztvevő panaszost a közlekedők sorából kiemeljék. Ennek indoka az volt, hogy a panaszos kerékpárral, szemmel láthatóan ittas állapotban közlekedett, amelynek jele az volt, hogy nem tudott egyenes vonalban haladni. Az intézkedés jogalapját az Rtv. adta.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – **megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát, illetve az Alaptörvény XV. cikkének (1) és (2) bekezdésében biztosított egyenlő bánásmód követelményét, az alábbiak szerint.**

1) A Testület elsőként azt értékelte, hogy a rendőrség a panaszost indokoltan, kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában vont-e intézkedés alá.

A panaszbeadványban a panaszos arról számolt be, hogy közúti forgalomban történő kerékpárral való közlekedése során állították meg a rendőrök. A panaszos – beadványa szerint – fogyasztott alkoholt a kerékpáros közlekedés megkezdése előtt, de csak idegnyugtató céllal, a panaszos véleménye szerint nem közlekedett „kígyó-menetben”.

A rendőrségi dokumentumokból kiderül, hogy az intézkedő rendőrök észlelték, hogy egy szemmel láthatóan ittas személy – veszélyeztetve saját és mások testi épségét – bizonytalanul, koordinálatlanul kerékpárral közlekedett.

Az Rtv. 1. §-ának (2) bekezdés 4. pontja szerint a rendőrség az Alaptörvényben, az e törvényben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében közlekedési hatósági és rendészeti feladatokat lát el.

Az Rtv. 11. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjárója utasításainak – az Rtv.-ben foglaltak figyelembevételével – engedelmeskedni, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő, vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A Szolgálati Szabályzat 9. §-a szerint a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki, vagy helyszíni bírság kiszabása helyett – ha a szabálysértési eljárásról szóló törvényben megállapított feltételek fennállnak – szóbeli figyelmeztetést alkalmaz.

Tekintettel arra, hogy az intézkedő rendőrök közlekedésrendészeti ellenőrzés során jártak el, a Testület utal az Rtv. 44. §-ára, amelynek (1) bekezdés b) pontja szerint a rendőr az Rtv.-ben és a külön jogszabályban meghatározott közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közlekedési rendszabályok megtartását, a közlekedés szabályszerűségét – a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti.

A közlekedésrendészeti intézkedés során tehát a rendőrség ellenőrizheti a közlekedési rendszabályok megtartását. Ez az intézkedési jog a rendőrséget minden esetben (akkor is, ha egyébként jogsértésre utaló körülményt nem tapasztal) megilleti.

A rendőrség által hivatkozott és észlelt szabályszegéssel összefüggésben továbbá a Testület utal a KRESZ vonatkozó rendelkezéseire. A KRESZ 3. § (1) szerint: Aki a közúti közlekedésben részt vesz, köteles a) a közúti forgalomra, valamint a közútnak és környezetének a védelmére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket megtartani; b) a közúti jelzések rendelkezéseinek, továbbá a forgalom irányítására, ellenőrzésére jogosultak utasításainak eleget tenni; c) úgy közlekedni, hogy a személy- és vagyonbiztonságot ne veszélyeztesse, másokat közlekedésükben indokolatlanul ne akadályozzon, és ne zavarjon.

A KRESZ 4. § (1) bekezdése szerint járművet az vezethet, aki a) a jármű vezetésére jogszabályban meghatározott, érvényes engedéllyel rendelkezik, és a jármű vezetésétől eltiltva nincs; b) a jármű biztonságos vezetésére képes állapotban van, továbbá c) a vezetési képességre hátrányosan ható szerbefolyása alatt nem áll, és szervezetében nincs szeszes ital fogyasztásából származó alkohol.

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 224. §-a szabályozza a közúti közlekedési igazgatási szabályok megsértésének tényállását. A szabálysértést az követi el, aki a KRESZ meghatározott közúti közlekedés szabályait megszegi, ha a 217-222. §-a szerinti szabálysértés nem valósul meg.

A Testület a vonatkozó jogszabályhelyek ismertetését követően utal töretlen gyakorlatára, amely szerint valamely cselekmény tényállásszerűségét kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem veheti át a szabálysértési hatóság szerepét, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését – akkor, amikor a rendőrség az intézkedés jogalapjaként szabálysértés elkövetésére hivatkozik – az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, felmerülhetett-e bármely jogellenes cselekmény elkövetésének olyan fokú gyanúja, amely a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettséget keletkeztethetett.

A Testület álláspontja szerint nem volt megalapozatlan a rendőri észlelés, az úttesten, nem egyenes vonalban történő kerékpáros közlekedés olyan magatartás, amely felkeltheti a gyanút arra vonatkozóan, hogy alkoholos befolyásoltság alatt áll a kerékpárral közlekedő személy, amely pedig szabálysértési felelősségrevonás kilátásba helyezését indokolhatja. Továbbá a panaszos maga sem tagadta, hogy fogyasztott alkoholt a kerékpárral való közlekedését megelőzően. Ezért **a Testület megítélése szerint a szabálysértés elkövetésének gyanúja bizonyosan olyan körülmény, amely a közrend védelme érdekében az Rtv. idézett 13. §-a alapján intézkedési kötelezettséget keletkeztetett. A rendőrség továbbá megfelelő jogszabályi felhatalmazás birtokában járt el akkor, amikor a panaszossal szemben az Rtv. 44. §-a alapján közlekedésrendészeti intézkedést fogantatosított. A Testület megállapítása szerint a jogszerű rendőri fellépéssel nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.**

2) A Testület vizsgálta azt, hogy a panaszossal szemben részrehajlás, illetőleg hátrányos megkülönböztetés következtében került-e sor az intézkedés fogantatosítására.

A panaszos beadványában előadta, hogy 2016-ban úgy „ráhúztak” a rendőrök, mintha csak ő biciklizne a településen. Több alkalommal került sor vele szemben szabálysértési bírság kiszabására amiatt, hogy ittas állapotban kerékpározott.

A rendőri jelentések egyértelműen a nem megfelelő módon való kerékpáros közlekedést jelölték meg az intézkedés fogantatosításának okaként, semmilyen egyéb körülményt nem rögzítettek a jelentésükben, amelyek részrehajlásra engedtek volna következtetni.

Az Rtv. 13. §-ának (2) bekezdése rögzíti a részrehajlásmentes intézkedés kötelezettségét: a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni. A részrehajlás nélkülség azt jelenti, hogy a rendőri intézkedés során a rendőr az érintett személyére tekintet nélkül bárkivel szemben köteles eljárni. A rendőri intézkedés során nemre, fajra, vallásra, politikai nézetre tekintettel különbséget tenni tilos, illetve ez a minőség a rendőri intézkedés megtételének vagy elmulasztásának alapja nem lehet.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a megállapításra jutott, hogy a rendelkezésére álló bizonyítékok csekély volta miatt nem állapítható meg kétséget kizáróan, hogy a panaszossal szembeni többszöri rendőri intézkedéseknek jogalapja megfelelő volt-e, azonban a jelen panasz tárgyává tett intézkedés célja és jogalapja megállapíthatóan megfelelt a jogszabályi rendelkezéseknek, részrehajlás nem merült fel.

Mindezekre tekintettel a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga nem sérült, nem érte hátrányos megkülönböztetés azáltal, hogy vele szemben intézkedést fogatosítottak.

IV.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a közlekedésrendészeti intézkedést jogszerűen és indokoltan hajtották végre a rendőrök. A panaszos intézkedés alá vonásának indoka az volt, hogy szemmel láthatóan ittasan kerékpározott, így részrehajlás nem állapítható meg, a Testület álláspontja szerint ezért nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga.

A fentiek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést fogatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2017. július 27.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
előadó testületi tag
helyett Dr. Lukács Tamás elnök

Dr. Cservák Csaba
testületi tag